

Železna cesta 16, 1000 Ljubljana
T: 01 473 55 51
E: gp@zagovornik-rs.si

Ministrstvo za zdravje
dr. Valentina Prevolnik Rupel, ministrica

Štefanova ulica 5
1000 Ljubljana

E: gp.mz@gov.si

Številka: 0706-7/2025/1
Datum: 27. 1. 2026

Zadeva: **Priporočilo Zagovornika načela enakosti glede dostopnosti primarne pediatrične zdravstvene oskrbe v Sloveniji**

Zagovornik načela enakosti (Zagovornik) na podlagi druge alineje 21. člena Zakona o varstvu pred diskriminacijo (ZVarD) izdaja priporočilo Ministrstvu za zdravje (MZ) glede dostopnosti primarne pediatrične zdravstvene oskrbe v Sloveniji, z namenom preprečevanja in odpravljanja diskriminacije ter zagotavljanja enakih možnosti.

Zagovornik načela enakosti priporoča Ministrstvu za zdravje dopolnitev zakonodaje (ZZVZZ in ZZDej) tako, da se zagotovijo sistemski ukrepi za odpravo težav pri zagotavljanju dostopnosti pediatrov za otroke: npr. določitev minimalnega (in maksimalnega) števila opredeljenih otrok na posameznega pediatra (t.i. količnikov) in normativov; ter širitev določenega dela izvajanja primarne pediatrične dejavnosti na splošne bolnišnice, porodnišnice in klinična centra.

S spoštovanjem,

Miha Lobnik
ZAGOVORNIK NAČELA ENAKOSTI

Poslano:
– naslovniku (po e-pošti),
– zbirka dok. gradiva.

V vednost:

- Vlada Republike Slovenije, gp.gs@gov.si
- Predsednica Republike Slovenije, gp.uprs@predsednica-slo.si
- Državni zbor Republike Slovenije, gp@dz-rs.si
- Državni svet Republike Slovenije, gp@ds-rs.si
- Varuh človekovih pravic, info@varuh-rs.si

Priloga:

- Utemeljitev strokovne službe Zagovornika k priporočilu št. 0706-7/2025/1

Zagovornik načela enakosti priporoča Ministrstvu za zdravje dopolnitev zakonodaje (ZZVZZ in ZZDej) tako, da se zagotovijo sistemski ukrepi za odpravo težav pri zagotavljanju dostopnosti pediatrov za otroke: npr. določitev minimalnega (in maksimalnega) števila opredeljenih otrok na posameznega pediatra (t.i. količnikov) in normativov; ter širitev določenega dela izvajanja primarne pediatrične dejavnosti na splošne bolnišnice, porodnišnice in klinična centra.

V Sloveniji se že več let kažejo težave pri zagotavljanju dostopnosti pediatrov za otroke.¹ Gre za vprašanje, ki se neposredno nanaša na pravico do zdravstvenega varstva. To zagotavlja 51. člen Ustave Republike Slovenije. Država ima dolžnost organizirati zdravstveni sistem tako, da je vsem zagotovljena enaka, pravočasna in kakovostna zdravstvena oskrba. Ta naj bo zagotovljena vsem, ne glede na njihove osebne okoliščine, še posebej in prednostno pa otrokom kot posebej ranljivi skupini. To izhaja tudi iz Konvencije o otrokovih pravicah, zlasti iz 3. člena (najboljša korist otroka) ter 24. člena (pravica do najvišjega dosegljivega standarda zdravja).

Čeprav je v Sloveniji na voljo veliko število pediatrov,² je njihova regijska razporeditev neenakomerna,³ hkrati pa predstavlja težavo neenako število opredeljenih otrok na pediatra (t.i. glavarinski količniki).⁴ Po podatkih iz leta 2024 (za 2025 javno dostopnih podatkov ni) pa je hkrati po vsej državi pri pediatrih opredeljenih 53.131 odraslih.⁵

Posledica tega je, da 4,2 odstotka otrok nima pediatra, delovna obremenjenost nekaterih pediatrov je visoka, neenak je dostop med regijami, zmanjšana je kakovost preventivne in kurativne obravnave itn.⁶

Ob kadrovskih težavah, ki so kratkoročno težje rešljive, je neustrezen tudi pravni okvir, ki določa, koliko otrok lahko pediater opredeli ter kako se to število prilagaja dejanskim potrebam in pogojem npr. kadrovskim.

Možna (interventna) rešitev bi bila lahko v tem delu dopolnitev zakonodaje, ki bi opredelila minimalno in maksimalno število opredeljenih otrok na posameznega pediatra ter normativ, ki bi temeljil tudi na številu pediatrov v državi, strukturi populacije otrok (npr. starostni) in realnih zmožnostih sistema. To bi lahko dosegli z dopolnitvijo Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju (ZZVZZ).

¹ Po podatkih Zavoda za zdravstveno zavarovanje (ZZZS) iz konca avgusta 2025 je brez osebnega zdravnika v Sloveniji 16.561 otrok, mlajših od 19 let, kar predstavlja 4,2 odstotka vseh otrok. Po podatkih Ministrstva za zdravje je bilo samo v Ljubljani na dan 1. julija 2025 brez izbranega pediatra 4.138 otrok. Glej: <https://n1info.si/zdravje/z-dojenckom-iz-ljubljane-v-uro-oddaljen-zdravstveni-dom-to-je-nesprejemljivo/>

² Na ZZZS poudarjajo, da je stanje na področju pediatrije bistveno boljše kot v družinski medicini. Prav tako ima Slovenija v primerjavi s 36 državami OECD večje število pediatrov – več kot pri nas jih je samo še v Grčiji. Glej: <https://n1info.si/zdravje/z-dojenckom-iz-ljubljane-v-uro-oddaljen-zdravstveni-dom-to-je-nesprejemljivo/>

³ Tako naj bi npr. v občini Vrhnika konec leta 2025 brez pediatra ostalo 2.500 otrok. Glej: <https://www.rtvsl.si/lokalne-novice/na-vrhniki-bo-do-konca-leta-brez-pediatra-ostalo-2500-otrok-saj-dve-zdravnici-odhajata/763732>

⁴ »Na MZ dodajajo, da proste kapacitete pediatrov niso nujno tam, kjer so otroci brez pediatra.« Glej: <https://n1info.si/zdravje/z-dojenckom-iz-ljubljane-v-uro-oddaljen-zdravstveni-dom-to-je-nesprejemljivo/>

⁵ Glej: <https://www.rtvsl.si/zdravje/53-tisoc-odraslih-je-se-vedno-opredeljenih-pri-pediatrih/703213>

⁶ Glej npr.: <https://n1info.si/zdravje/z-dojenckom-iz-ljubljane-v-uro-oddaljen-zdravstveni-dom-to-je-nesprejemljivo/>

S dopolnitvijo Zakona o zdravstveni dejavnosti (ZZDej) bi lahko dosegli širitev določenega dela izvajanja primarne pediatrične dejavnosti na splošne bolnišnice, porodnišnice in klinična centra. Večji zdravstveni zavodi, kot je npr. UKC Ljubljana, imajo zaposlenih skoraj dvesto pediatrov specialistov in specializantov pediatrije. Ti bi lahko zagotovili nekaj dodatnih pediatričnih ambulant vsak delovni dan ter tako že z minimalnim pokrivanjem primarne oskrbe izboljšali dostopnost zdravstvenega varstva otrok.

To bi omogočilo:

- hitrejši dostop do pediatra,
- razbremenitev preobremenjenih primarnih ambulant,
- zmanjšanje števila ne-opredeljenih otrok.

Gre za dva komplementarna ukrepa, ki bi skupaj:

- odpravila problem otrokom, ki nimajo pediatra,
- zagotovila pravičnejšo razporeditev bremena,
- v celoti uresničila ustavno pravico do zdravstvenega varstva iz 51. člena URS ter
- izpolnila obveznosti države iz Konvencije o otrokovih pravicah.